

Változatlanságok.

Írta: Ágoston Péter.

Olyan sokféle és annyi van, hogy kategóriáit tán meg se csinálták még. Pedig lehetne, mert a változatlanságok tulajdonképpen erőnkhez viszonyított események. Aki hatalmasabb, annak kevesebb változatlanságot mutat az élet.

Mindenkinek változhatlan, hogy az éj követi a nappalt, az ifjúságot az öregség. A tavaszt a nyár s az életet a halál váltja fel.

Szárazság égeti a talajt s a szorgalmas munka ve rejtekét felszántva, keményre perzseli a földbe vetett szemet. Fagyok forrázzák a korai virágot s reményeinket egyetlen éjjel kegyetlen, későn érkező hidege elsöpri.

Ragályok rútnak végig máskor s az emberi vagy állati életet lekaszálják, hogy céljainknak hiábavaló sirjába döntse.

Háborúban máskor maga az ember öldösi élettársát s a milliányi embertömeg úgy nézi ezt a jelenséget, mint mikor a fagy vágja el a virág életerejét, mintha a szárazság égetné ki csírázó élete magját.

S mit tesz az ember?

Imádkozik, megnyugszik, hallgat és nyöszörögve várja, hogy vége legyen a szárazságnak, fagynak, ragálynak, háborúnak. Saját gyengeségét érezve és híve, tehetetlen bámolatban áll. Változhatlan! — szól hallgató ajka. Változhatlan! — visszhangzik üres agyában.

Az erős útjába áll a szárazságnak, betakarja termését a fagy elől, megküzd a ragályhozó bacillussal. Küzd, pedig a természet ereje a legtöbb dogmája az emberiségnek. Betegséggel és halállal szembeszáll, amikor a természet ráerőszakolja. Nem változhatlan, mert élni jobb, mint a halál prédájává lenni.

A természet örök törvényei ellen szegezi a természetnek más törvényeit és diadalmaskodik azokon, amelyek kárára vannak. De a társadalom változó törvényeit ismerve is bűnült tehetetlenséggel nézi az eseményeket, mert... mert... ő egymaga meg nem változtathatja azokat.

Egymaga nem, de hiszen nemcsak ő rá egymagára károsak és halált hozók. Miért hogy mindenki egyedüli ebben a változatlanság bámolatában?!

Hiszi, amit neki a nagyok mondanak, hogy neki előnye lesz a társadalom igazságtalansága. Hiszi, amikor mondják, hogy mások pusztulnak el s ő megmarad. S ki sajnálja a másikat? Ki sanálja azt, aki a folyó másik partján született?, Ki, sajnálja azt, akit a másik házban született?

Ki érzi a felelősséget azért, mert másnak kárt okozott, mikor a siker kecsegtet? Mert a siker az a legfőbb cél, amelyre az ember törekszik s akkor elfelejti, hogy sok megindult küzdelemben előre! lehet látni a sikertelenséget. Sok küzdelem sikere is sikertelenség.

S ha vannak is kevesen, akiket semmi se kecsegtet, úgy azok azzal vigasztalódnak, hogy a kormányzás erői változhatlan állapotban és viszonyban maradnak meg az ő életében s miért épen ő higgye magáról, hogy megváltoztathatja?!

Mégis bizonyos az; hogy minden kezdeményezésnek nem lehet sikere s nem kell-e sokaknak felelni a sikertelenségért akkor is, hogyha csak a mások pénzét vesztegette el a sikertelenséggel?

Lesseps Ferdinánd elvágta Afrikát Ázsiától s sikere előtt leborult Európa. Szét akarta vágni Amerikát és sikertelenségéért börtönbe került, Csak a sikerben bízók pénzét vesztette el.

Erejét felülmúlta a második vállalkozás. Változhatlan volt Amerika földje az ő erejének, De másokénak megváltoztatható.

Sorsa tragédia, de emberileg nagy. Sorsa a pénztől függött s nem emberéletek millióiba került. Változhatlan sokszor az is, ami pénztől függ. De nem változhatlan, ami az életek árán történik, csak épen meg kell látni, hogy amit meg akarnak csinálni e hatalmasok', azt megcsinálják, ha élet is az ára.

S mi megnyugszunk a »változhatlan«-nak hitben, mert ez a rend.